75 років
Служби Народові

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 81-83 Grand St Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 76. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 24-го КВІТНЯ 1968 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 24, 1968 No. 76. VOL. LXXV.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 23-го квітня 1968 р.

В АМЕРИЦІ

ГОМФРІ ЗАКЛИКАЄ БУДУВАТИ „мирові мости" до комуністичного Китаю. Віце - президент, промовляючи на зборах Клюбу Закордонної Преси в Ню Йорку, казав, що ЗСА повинні стояти на сторожі безпеки в світі та діяти згідно зі своїми зобов'язаннями в цій справі. Але ми повинні, казав Гомфрі, „зосередити свою увагу на мистецтві миру", бо ми можемо одночасно дбати про безпеку у світі і про мир. Гомфрі не відійшов від загальної програми президента Джансона, але він старається виявити свою власну ідентичність вже тепер, бо при кінці тижня він має повідомити про свою кандидатуру на президента.

4 АМЕРИКАНЦІ 19-ГО КВІТНЯ ДІСТАЛИСЯ до Північного бігуна, їдучи 44 дні по замерзлому Арктичному океані на змоторизованих санях - лещетах, які для них спеціяльно випродукувала фірма Бомбардієр у Валкурті в Квебеку. Це перше здобуття Північного бігуна по леді від 1909-го року, коли то Роберт Едвін Перрі заїхав був до цього бігуна по леді на санках, що їх тягнули собаки. Очолював цю виправу Ралф Плейстед із Ст. Полу в Міннесоті. До експедиції належали ще Волтер Підерсон із Ст. Кледу, Мінн., Жан Мюс Бомбардієр із Монтреалу, обидва механіки і обсерватори саней та учитель Джералд Р. Піцел із Ст. Полу, Мінн., який був керівником - навіґатором.

Д-Р КРІСТІЄН БАРНАРД із Південної Африки доповідав про перещіплення серця в Університеті Західнього Онтаріо в Лондоні, Онтаріо, Канада, і сказав, що після п'ятої операції серця він припинить дальші операції, щоб „поглянути на цю проблему ще раз в цілості". Досі він перевів два перещіплення серця, і за шість тижнів переведе третю операцію в цій ділянці. Він доповідав професорам медичної школи і студентам в числі 500 осіб. Д-р Барнард гадає, що в Америці чомусь то отягаються перещіплювати серця, хоч мають до цього потрібні влаштування. Американські лікарі з успіхом перещіплюють печінку, що технічно є важчою справою, на думку африканського лікаря, як операція серця.

ЕФ БІ АЙ ПОВІДОМИЛО, 21-ГО КВІТНЯ, що його аґенти всіми можливими засобами стараються зловити 40-річного вбивника д-ра Мартина Лютера Кінґа Джеймса Ерла Рея, який називається також Ерік Ставро Ґолтом, і якого пошукується вже від 4-го квітня, коли сталося це вбивство. Тепер виявилося, що вбивник Рей мусів бути членом змови на життя д-ра Кінґа. Він був кілька разів арештований і був засуджений до 20-річної тюрми, з якої відбув кару 7-ох років, а рік тому втік із тюрми в Ст. Люїсі, і від тоді ховався перед поліцією. Його ідентичність ствердили на основі відтисків пальців. Рей налоговий пияк. Загострена поготів. і поліції на мехіканській границі.

ПРИГОТОВЛЯЮТЬ НАЙБІЛЬШУ В ІСТОРІЇ демонстрацію вбогих людей, яка маршуватиме до Вашинґтону, де предложить свої домагання Білому Домові і Конґресові. Цю маніфестацію приготовляє о. Ралф Еберneті, наступник вбитого о. д-ра Мартина Лютера Кінґа на становищі голови Конференції Південних Християнських Провідників. Ця маніфестація триватиме цілий місяць. 29-го квітня Еберneті очолить 100-особову делеґацію, яка предложить домагання Урядові й Конґресові. 1-го травня мають бути збори в Мемфісі. З південних стейтів поїдуть окремим поїздом до Вашинґтону, а також автобусами. З північних стейтів поїдуть різними засобами комунікації до Вашинґтону, де 30-го травня має бути масова маніфестація. Провідники плянують маніфестацію ненасильними засобами в пам'ять дра Кінґа.

У СВІТІ

ПОЛЬСЬКІ ДЕРЖАВНІ ВЛАСТІ ЗАГРОЗИЛИ студентам, що у випадку нових демонстрацій Варшавський університет буде цілком закритий до осени цього року і що подібні репресії будуть застосовані до інших високих шкіл у Польщі. Водночас викинено з університету 11 студентів і припинено у правах студіювати 34-ох інших на другий день після нелеґального студентського віча, на якому студенти рішили страйкувати з домаганням прийняти назад викинених 6-ох професорів. 1.300 студентів обов'язані старатися назад за допущення їх до студій.

СССР ОПРИЛЮДНИВ ПОДРОБИЦІ про лет і поворот на Землю двох штучних сателітів „Космос 212" і „Космос 2213" в мин. тижні. Вони летіли у віддалі 140 миль від Землі із швидкістю 17.500 миль на годину і докладно в 47 хвилин від вистартування — вернулись на Землю, осівши без пошкоджень, керовані ввесь час радаром.

В ГААЗІ ВІДБУЛИСЬ наприкінці мин. тижня дводенні наради 7-ох західніх міністрів оборони, що становлять т. зв. Атомову Плянувальну Групу НАТО. Це були: ЗСА Британія, Західня Німеччина, Італія, Голляндія, Греція і Канада. Міністри висловились проти творення в Европі системи оборони проти совєтських ракет, ствердивши, що покищо не існує успішної оборони проти масової атомово-ракетної атаки.

ГОЛОВА КОНСЕРВАТИВНОЇ ПАРТІЇ В БРИТАНІЇ ЕДВАРД ҐІТ ВІДСУНУВ від керівництва партії Інока Повелла, який був речником консерватистів в палаті громад у справах оборони, та призначив на його місце Реджіналда Мавдлінґа. Інок Повелл виголосив був промову про потребу позбуватись з Британії „кольорових" осіб, які, мовляв, до 15-20 років візьмуть верх над білими в Британії. Ґіт ствердив, що Консервативна партія є проти расизму й натаврував той виступ Повелла.

ТРИ ЗАХІДНІ АМБАСАДОРИ В ЗАХІДНЬОМУ БЕРЛІНІ ЗВЕРНУЛИ увагу Москві, що вона, як четверта союзна держава з Потсдамського договору з 1945 року, є відповідальна за зберігання того договору і вільну кмунікацію до Західнього Берліну. Три західні амбасадори скинули вину на розпорядок комуністів із Східньої Німеччини, яким заборонено подорож до Західнього Берліну членам західньо - німецького уряду і всім, що ніби причетні до „нео - нацистського" руху.

БРИТІЙСЬКА КОРОЛЕВА ЄЛИСАВЕТА II СКІНЧИЛА 21 квітня ц. р. 42 роки. Вона відзначила ці роковини тихо у родинному крузі, без ніяких публічних парад.

СОВЄТСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР АЛЕКСЄЙ КОСИГІН ПОЇХАВ несподівано з Пакістану, що його відвідував у мин. тижні, до Індії, де нараджувався з прем'єром Індірою Ганді. Косиґін таврував в своїй заяві в Індії ЗСА, солідаризуючись з Північним В'єтнамом у справі вибору місця на переговори.

ЗСА поволі зменшуватимуть свої війська у Південному В'єтнамі

Вашинґтон. — Секретар оборони Кларк Кліффорд заявив у 40-хвилинній промові на річній конвенції Ассошіейтед Рресс у готелі Валдорф Асторія в Ню Йорку в понеділок 22 квітня ц. р., що З'єднані Стейти Америки будуть поволі, ступнево, відкликувати свої війська з В'єтнаму, в міру того, як щораз більші функції на воєнному фронті перейматимуть південно-в'єтнамські вояки. Кліффорд заявив водночас, що коли Північний В'єтнам рішить або не переговорювати взагалі й продовжувати війну, або переговорювати й одночасно воювати, то він — Північний В'єтнам — переконається, що не зможе виграти війну. Секретар оборони з'ясував, що ЗСА постачатимуть приспішеним темпом найновішу зброю південно - в'єтнамській державній армії, особливо нові автоматичні кріси М-16, що їх південні в'єтнамці віддавна домагалися. Американці передадуть також південним в'єтнамцям 2.000 вантажних авт, новітні комунікаційні засоби й інший виряд, який піднесе вартість і боєздатність південно-в'єтнамського війська. Однак приявні поважні американські редактори з досвідом довгого перебування у Південному В'єтнамі, висловлювали сумніви, чи південно-в'єтнамська армія зможе самостійно ставити чоло комуністам, — виключаючи, щоб це могло статися в недалекому майбутньому. Кліффорд промовляв до 1.500 видавців і редакторів з Ассошіейтед Пресс. Джан Фаллон, редактор закордонного відділу названої пресової аґенції, твердив, що Північний В'єтнам переконаний, що він виграв війну і що можна сподіватися миру в найкращому випадку за рік, а то й пізніше. Він признавав, що південно-в'єтнамська армія „колись" зможе перейняти на себе всі оборонні функції, „але напевне не тепер". Меримен Смит, акредитований у Білому Домі кореспондент тієї аґенції, запевняв, що „покищо нема нічого такого на овиді", що могло б виправдувати надію на швидку можливість відкликування американських військ з В'єтнаму. Кларк Кліффорд займався також коротко справою муринських заворушень в Америці та висловив переконання, що сама приявність війська на вулицях міст поруч із поліційною годиною протиставиться успішно бешкетникам. Зрештою, він признав, що потрібні реформи, які виключали б народжування в масі муринського населення почуття розпуки, яка штовхає до нагальних виступів.

Армія цього року покличе 346,900 рекрутів, Морська Піхота 5,900

Вашинґтон. — Директор Рекрутаційної Служби генерал лейтенант Луїс Б. Герші повідомив, що в цьому фінансовому році Армія має покликати до військової служби 346,900 рекрутів, а не 285,000, як давніше передбачалося. Крім цього Морська Піхота ще в цьому фінансовому році, який закінчиться 30-го червня 1968 — покличе 5,900 рекрутів. Генерал Герші зізнавав в Конґресовій Комісії Видатків ще в лютому ц.р., але його зізнання аж тепер опублікували. Він сказав тоді, що треба буде більше рекрутів в найближчому фінансовому році, який зачнеться 1-го липня 1968, як запропоноване число 240,000. На його думку, в новому фінансовому році треба буде покликати до служби у збройних силах принаймні 340,000 рекрутів. Але представник Департаменту Оборони гадає, що не можна вже тепер передбачати, яке число рекрутів буде потрібне, навіть, якби війна у В'єтнамі продовжувалася, бо ЗСА плянують збільшувати збройні сили Південного В'єтнаму і зменшувати число війська ЗСА.

Опитування виявляють, що Ніксон переміг би демократичних противників

Принстон, Ню Йорк. — Переведені аґенцією д-ра Джорджа Ґеллупа опитування виявляють, що якби тепер відбувалися президентські вибори, то републиканський кандидат колишній віце-президент Р. Ніксон переміг би всіх трьох головних демократичних противників: сенатора МекКарті, сенатора Кеннеді і віце-президента Гомфрі. При цьому брали де уваги, що колишній губернатор Алабами Воллес кандидує як кандидат незалежної партії. Ніксон переміг би МекКарті більшістю 41-го відсотка голосів, який дістав би 38 відсотків, а Воллес — 10. Ніксон дістав би 41 відсоток голосів, а Кеннеді — 38 відсотків, Воллес — 10. Коли б проти Ніксона кандидував Гомфрі, то Ніксон переміг би його більшістю 43 відсотків голосів, Гомфрі дістав би 34 відсотки, а Воллес — 9.

БАЛТІМОР ВШАНУЄ Т. ШЕВЧЕНКА АКАДЕМІЮ

Балтімор, Мд. — Заходами Відділу УККА і при співпраці місцевих організацій в суботу 27 квітня 1968 р. в год 7:00 веч. в Домі Української Молоді відбудеться Святочна Академія в честь Т. Шевченка. Святочну доповідь виголосить проф. д-р Роман Смаль-Стоцький. В програмі виступлять Осип Стецура, солістбаритон і Мішаний Хор ООЧСУ під управою проф. Миколи Кормелюка.

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНС В НЮ. ЙОРКУ ПЕРЕБРАВ ПРОТЕКТОРАТ НАД ВИСТАВОЮ „ПОПЕЛЮШКИ" 4-ГО ТРАВНЯ

Ню Йорк. Балетна школа Роми Прийми-Богачевської, заохочена великим успіхом прем'єри дитячого балету „Пополюшка" в лютому м. року, повторить виставу цього балету в суботу, 4-го травня 1968 в залі Фешин Інституту при 24-ій вулиці о год. 5-ій по полудні, цим разом під протекторатом Окружного Комітету Відділів Українського Народного Союзу. В балеті бере участь 60 дітей і цю виставу треба вважати найбільшою і — кажуть знавці — найкращою того роду дитячою імпрезою. Музику до балету скомпонував д-р Ігор Соневицький, хореографія, костюми і постановка — Рома Прийма, декорації Тарас Гірняк, реквізити — Олена Богачевська. Балет складається з трьох дій: перша дія — перед хатою Попелюшки, друга дія — баль в королівському палаці, третя дія — в хаті Попелюшки і фінал — перед хатою Попелюшки у виконанні цілого ансамблю.

Сцена із балету „Попелюшки"

У Теграні розпочалась міжнародна Конференція про права людини

Теґеран. — У цій столиці Ірану (Персії) відкрито 22 квітня ц. р. міжнародну конференцію в справах людських прав, з нагоди 20-тиріччя прийняття Декларації про людські права Об'єднаними Націями. Конференцію відкрив короткою промовою король Ірану Різа Палеві, а його сестру Ашраф Палеві, довголітню активну діячку в ділянці соціяльних справ, обрано на президентку конґресу. У конґресі беруть участь 2.000 делеґатів від 79 держав та 47 незалежних організацій з різних країн світу. Приявними на конференції є, між іншими, генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант, який у своїй промові назвав державну політику расового розмежування, як вона існує в Південно - африканському Союзі та Родезії, за найбільш яскраве порушення декларації прав людини. Американську делеґацію очолює один з лідерів муринської організації Крайова Асоціяція для поступу кольорових людей, Рой Вілкінс. На внесок делеґата з африканської Уґанди конференція вшанувала повстанням з місць і 1-хвилинною мовчанкою вбитого недавно д-ра Мартіна Лютера Кінґа. На конференцію прислали депеші президент Джансон, папа Павло VI і — між іншими світовими діячами — також, як на глум, совєтський прем'єр Алексєй Косиґін, який закликав до боротьби проти „імперіялістичної агресії, колоніялізму, расизму і неонацизму" . . .

П'єр Елліотт Трудо обняв пост канадійського прем'єра

Оттава. — 20-го квітня 48-річний П'єр Елліотт Трудо, міністер справедливости в кабінеті прем'єра Лестера Б. Пірсона, обняв пост прем'єра Канади. Три роки тому цей канадієць французького походження був маловідомий професор права, тепер він 15-тий канадійський прем'єр, який, можливо, зарядить нові парляментарні вибори вже в червні ц. р., щоб мати повну ліберальну більшість в Парляменті і не бути залежним від ласки малих опозиціонерів нового прем'єра радять урядом прем'єра Пірсона. Канадійський парлямент має 265 членів, а урядова Ліберальна партія має в ньому тільки 130 послів. Дорадниційних партій, як це було з йому, щоб використав теперішню свою популярність та зарядив нові вибори, бо зможе для своєї партії здобути парляментарну більшість. Новий прем'єр створив новий кабінет, до якого входять деякі міністри з кабінету Пірсона. 64-річний міністер закордонних справ Пол Мартин старався бути провідником Ліберальної партії і прем'єром, але не мав більшости, і тепер є членом кабінету нового прем'єра. Пост міністра закордонних справ обняв Мітчелл Шарп, який в кабінеті Пірсона був міністром фінансів.

Араби погоджуються на переговори з Ізраїлем, якщо той повинується ОН

Об'єднані Нації. — Секретаріят Об'єднаних Націй дістав запевнення від арабських держав, що вони готові приступити до „посередніх" переговорів з Ізраїлем в централі Об'єднаних Націй в Ню Йорку, якщо Ізраїль складе заяву, що він повинується резолюції Ради Безпеки ОН з 22 листопада мин. року. У тій резолюції закликалось Ізраїль до відкликання своїх військ із зайнятих ним в червні минулого року арабських земель, але також до визначення кордонів між Ізраїлем і арабськими країнами та відмови арабів від войовничого становища. Ізраїль відмовляється підпорядкуватись беззастережно цій резолюції головно з уваги на Єрусалим, що його він в цілості зайняв і не хоче повернути Йорданії східньої частини того міста. Йорданія натякнула, що готова погодитись на інтернаціоналізацію й невтралізацію Єрусалиму, як це поручив був Папа. Йорданський міністер закордонних справ Монай Ріфай потвердив готовість Йорданії до „посередніх" розмов з Ізраїлем, за посередництвом репрезентанта ОН Ґуннара Яррінґа, якщо Ізраїль заявить, що буде повинуватися Об'єднаним Націям. Ґуннар Яррінґ полетів до Теґерану, де конферував з генеральним секретарем ОН У Тантом. Однаково Ізраїль, як Єгипет, Йорданія і Сирія погодилися на гуманітарну місію від ОН, що буде вислана на Середній Схід задля ствердження, поскільки потрібна міжнародна допомога тамошньому бідному населенню, особливо арабським втікачам.

122 ОСОБИ ЗГИНУЛИ В ЛЕТУНСЬКІЙ КАТАСТРОФІ

Віндгок, Південно-африканський Союз. — Південно-африканські власті не виключають саботажу, як причини катастрофи великого нового, тільки-що введеного до активної служби 4-моторового особового літака „Боїнґ 707", який розбився за 6 миль від містечка Віндгок в Південно-африканському Союзі. Згинуло 122 особи, 6 осіб врятувалися, всі вони поранені. Врятувався також американський дипломат 36-річний Томас Тейлор. Первісна газетна вістка, що в тому літаку був траспорт діямантів вартости $700,000, виявилась неправдивою.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ПРОГОЛОСИЛИ КОНКУРС НА ПРОЄКТ ПАМ'ЯТНИКА Т. ШЕВЧЕНКОВІ В АРҐЕНТИНІ

Буенос Айрес. — Комітет будови пам'ятника Т. Шевченкові в Арґентині проголосив конкурс на проєкт пам'ятника, з трьома нагородами в 1 500, 1 000 і 750 дол. та передбаченими трьома почесними відзначеннями. У конкурсі можуть брати участь українські скульптори з усіх вільних країн, реченець конкурсу — 30 жовтня 1968 р. Арґентинська влада виділила для пам'ятника Кобзареві чудову площу в Буенос Айресі в парку Палермо, поблизу пам'ятника „Льос Еспаньолес" подарованого Еспанією, та пам'ятника батькові американської нації Дж. Вашинґтону. Головою Проєктувально - Будівельної Комісії є п. Іван Чарнецький. Адреса була подана в „Свободі" з 17 квітня.

ПРОТЕСТАЦІЙНА МАНІФЕСТАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

Манчестер, Англія. — На заклик Комітету Молоді західньої округи в Англії, тут відбулась велика маніфестація за звільнення українських політичних в'язнів із московсько - большевицьких тюрем, в тому й сина Головного Командира УПА сл. п. Романа Шухевича — Юрія Шухевича. В протестаційній маніфестації в суботу 23 березня взяли участь декілька сотень членів СУМ-у та багато молоді з ін. молодечих організацій, а також старше громадянство. Маніфестація проходила під гаслом „Людські Права — для України!" Однодушно схвалені антимосковські резолюції переслано до парляментаристів, редакцій більших газет у Англії і, очевидно, їх буде вчасно переслано до Теґерану.

ВИРІЗНЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВЦЯ

Американська Наукова Фундація вже від років спонсорує дослідки д-ра Р. Максимовича, професора біології в католицькому Університеті Вілянова. Недавно на аплікацію д-ра Р. Максимовича університет знову одержав 9,200 дол. на продовжування дослідів в ділянці біосинтези нуклейкової кислоти та інкорпорації радіоактивної тимідини в ядра клітин підчас розвитку листя. У минулому симестрі др. Максимович провів майже два місяці на Університеті в Оксфорді, куди був запрошений д-ран Клявсом. В час европейської поїздки він провів короткий час в ґенетичному інституті в Копенгазі у проф. фон Вештайна та в Інституті для електронної мікроскопії в Цюріху на запрошення проф. Мюлеталєра. У громадському житті др. Р. Максимович є членом Н.Т.Ш., членом Ради українського Манор Коледж, ЧСВВ, та є Станичним Пластової Станиці у Філядельфії.

СХОДИНИ, ПРИСВЯЧЕНІ СЛ. П. Е. МАЛАНЮКОВІ

Ню Йорк. — Управа Т-ва Українських Інженерів Америки, Відділ Ню Йорк, влаштовує сходини, присвячені сл. п. поетові - інженерові Євгенові Маланюкові, в суботу, 4 травня 1968 р., о год. 7-й вечора, в Українському Інституті Америки, 2 Схід 79 вул. в Н. Й. в програмі: „Слово в Роковини" — остання публічна промова Покійного, виголошена на святкуванні 50-ліття Самостійности і Соборности України. Крім того, виступить інж. Петро Шох із спогадом і адв. Олександер Семененко із спогадом „Там, де минула юність поета".

Помер Симеон Постолюк, діяч УНСоюзу в Клівленді

Клівленд. — 22 квітня ц.р. помер в недалекому від Клівленду містечку Ейвон у домі для хворих, на 78-му році життя Симеон Постолюк, довголітній член і колишній голова 336 Відділу УНСоюзу, делеґат на конвенції та активний член своєї громади. Парастас був заповіджений на середу о год. 7 веч. в похоронному закладі Пола Фішенсіка при 13400 Медізон Евню в Лейквуді, Огайо, а похорон відбудеться в четвер 25 квітня о год. 9:30 ранку з того похоронного закладу до української православної церкви св. Миколая і відтіль на цвинтар Бруклин Гайтс. Покійний був братом відомого діяча, дир. Петра Постолюка та залишив ще сестру в Україні і троє пасербів з їх родинами.

„Тризуб" переміг СК Елізабет 3:1 і ввійшов до півфіналу Сходу

Футболісти „Тризуба" в чергових змаганнях свого переможного походу по Чашу ЗСА 1968 року перемогли минулої неділі 21-го квітня у Філядельфії дружину СК Елізабет з рахунком 3:1. Завдяки цій перемозі „Тризуб" ввійшов до півфіналу Сходу в грах за чемпіонат і Чашу ЗСА 1968 року, в якому його суперником буде дружина з північної частини стейту Ню Йорк „Саймон Пюр" з Боффало. Зустріч „Тризуба" із „Саймон Пюр" визначена на наступну неділю 28-го квітня у Філядельфії.

В змаганнях із СК Елізабет ціла дружина „Тризуба", хоч і була послаблена браком Ватсона і Маролі, вив'язалася вповні зі своїх завдань. Стрільцем всіх трьох воріт був Палета.

Прибічники Ґомулки проти надмірної „чистки" жидів у Польщі

Варшава. — Секретар комуністичної організації в самій Варшаві Юзеф Кепа виступив публічно проти „перекидання критицизму щодо виховного стану у Варшавському університеті й деяких інших високих школах на цілу виховну систему в Польщі" та проти „брудного очорнювання людей". Водночас він поручав зберігати в Польщі систему „демократичного централізму", що в комуністичній мові рівнозначне з диктатурою партійного політбюра і генерального секретаря партії. Цей виступ Кепи інтерпретують, як контрнаступ Владислава Гомулки проти кампанії міністра внутрішніх справ генерала Мечислава Мочара, головного суперника Гомулки до влади й промотора кампанії проти „сіоністів", як винуватців студентських заворушень та всіх інших клопотів сучасної Польщі. Правда, Юзеф Кепа теж лаявся проти „сіоністів", але намагався розмежувати те поняття від польських громадян — жидів. 18 квітня урочисто відзначено у Варшаві 25-тиріччя протинацистського повстання в жидівському ґетто у Варшаві, однак на цьогорічній маніфестації з цього приводу одинокою закордонною делеґацією була група жидівських діячів з Арґентини, а вся та парада взагалі була дуже скромною.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Розмови й війна

Від 1-го квітня ц. р. почався в цілому світі шум у зв'язку з розмовами між З'єднаними Стейтами Америки і Північним В'єтнамом в справі створення передумов для мирових переговорів. Але воєнні дії у В'єтнамі продовжуються: американське летунство не припиняє своїх атак у південній частині Північного В'єтнаму, бомбардує постачальний шлях Го Чі Міня, а також веде масивне бомбардування так званої долини Ашав, де комуністи створили нову велику уфортифіковану базу.

Північний В'єтнам, заявивши принципову готовість до розмов, не квапиться до них, намагаючись своєю посиленою антиамериканською пропаґандою і здобуттям якихсь воєнних успіхів забезпечити собі сприятливу психологічну атмосферу для зустрічі з американськими делеґатами. Як твердять найповажніші американські воєнні кореспонденти, в'єтнамські комуністи здають собі справу з програ так званої новорічної „Тет" — офензиви, з програ під Кесанем і велетенських людських втрат у перших трьох місяцях цього року. Власне тому, щоб фальшувати ту дійсність, ганойська пропаґанда кричить про те, що мирова пропозиція Джансона є наслідком американської „програ", і власне тому Північний В'єтнам і В'єтконґ хочуть осягнути якийсь воєнний успіх, щоб могти виступати за конференційним столом „з позиції сили". Очевидно, американці й південні в'єтнамці знають про це, не сидять з заложеними руками, і намагаються протидіяти приготуванням комуністів до наступу на місто Гуе чи до іншого розпучливого ходу.

Ось так на самому вступі до мирових розмов маємо посилення, а не послаблення війни. Характеристично, що ні одна з воюючих сторін у В'єтнамі до цього часу не говорила про перемир'я. Продовжування воєнних дій вважається за щось самозрозуміле. Джозеф Алсоп твердить із Данангу, що у березні Ганой перекинув 15.000 свого війська на південь і що всі села в Південному В'єтнамі, де партизани мали сякий - такий вплив, „очищені" від усього мужеського населення до 12-річних хлопців включно. Значить, комуністи думають не звужувати, а поширювати воєнні дії. Отож усі сподівання на близький мир не мають більшої реальної підстави.

Документ кризи

Пленум ЦК КПСС у Москві, вислухавши доповідь Л. Брежнєва, прийняв „Постанову", опубліковану в „Правді" з 11 квітня. Постанова коротка, найкоротша з попередніх такого типу документів. Але вона написана в найбільш, як дотепер, нервовому тоні, а своїм наголовком зраджує, що саме найбільше нервує Москву: „Постанова ЦК КПСС про актуальні проблеми міжнародного становища і боротьбу КПСС за згуртованість світового комуністичного руху". В постанові підкреслено, що треба далі боротися за „єдність соціялістичного табору", що тепер є „різке загострення ідеологічної боротьби між капіталізмом і соціялізмом", що найголовнішим обов'язком партійних організацій є тепер „комуністичне виховання членів КПСС і всіх трудящих". Іншими словами, навіть комуністів треба виховувати ... в комуністичному дусі! Окремий розділ присвячено придушуванню всякого проблиску думки та індивідуального мислення в СССР: „Треба активно виступати проти спроб протягування в окремих творах літератури, мистецтва та інших творах поглядів, чужих соціялістичній ідеології" ...

Показово, що на тому ж Пленумі іменовано нового секретаря ЦК КПСС, Константина Катушева, уродженця Росії, технократа, а до кандидатів у члени ЦК переведено знову ж таки комуністів з такими вимовними прізвищами: Банніков, Логінов, Соколов, Шереметов, Щолоков.

Самозрозуміло, в постанові не згадано про найновіші події в Польщі та Чехо - Словаччині, про дедалі глибший розкол між Румунією і Москвою, про незалежницьку поставу Юґославії відносно СССР з його колгоспами і тотальним удержавленням господарства і промисловости. Про Китай та Альбанію Москва вже просто не має що говорити. Децентралізаторські сили всередині СССР і країн-сателітів — викликають тривогу в Москві, і вже не „пролетарі" єднаються, а російсько - шовіністичні окупанти в Центральному Комітеті комуністичної партії СССР, що видко навіть з прізвищ нових „діячів". Постанова кидає виклик людям нової, свіжої думки, особливо „націоналам". Реакція самомобілізується. Але кризи комунізму не спинити нічим.

Ю. Пундик

КОМУНІСТ ДЕМАСКУЄ РУСИФІКАЦІЮ УКРАЇНИ

(1)

„Канадійський комуніст завдав чи не найбільшого дотепер удару по внутрішній політиці Совєтського Союзу, — пише відомий уже українському читачеві журналіст Пітер Вортінґтон у торонтському часописі „Телеграм". — Ми ще не бачили дотепер нічого подібного — це компромітація для всіх комуністів аж до самого Пейпінґу, а серед Канадійської Комуністичної партії це значно збільшило внутрішнє замішання. Це свого роду годинникова бомба у вигляді книжку про совєтську освіту. Її мета — розбити міт про об'єктивність і рівність у політиці совєтського уряду відносно національних меншостей СССР. Особливою іронією є те, що книжку написав канадійський комуніст, який, здається, ще далі є членом партії",

Мова про книжку Івана Коляски „Освіта в Совєтській Україні"*, яка вийшла на початку цього року англійською мовою у видавництві Пітер Мартін в Торонті. Про її автора знаходимо згадку у листі С. Караванського (перебуває тепер у со в'єтській в'язниці) до першого секретаря польської комуністичної партії Гомулки. Караванський згадує, що однією з причин його переслідування органами КҐБ було те, що „у канадійського громадянина Коляски Івана Васильовича знайдено копію мого клопотання до прокурора УССР з 22-го лютого 1965 року про притягнення до кримінальної відповідальности міністра Даденкова. (До речі, текст згаданого клопотання Коляска наводить повністю в своїй книжці — Ю. П.). Як мені вдалося встановити, Іван Васильович Коляска — канадійський комуніст з 30-річним стажем. Протягом 1964-65 років він учився у Вищій партійній школі при ЦК КПУ у Києві, а в 1965 році нібито виїхав у Канаду. Оскільки це так, то мене дивує, чому факт виявлення мого клопотання у канадійського комуніста викликав таке занепокоєння збоку органів безпеки?" — питає Караванський. (Цит. за „Лихо з розуму").

Книжка Коляски і її характер, так влучно підкреслений Вортінґтоном, дають відповідь на питання Караванського.

„Хоч я народився в Канаді, — пише Коляска у передмові до книжки, — Україна моїх батьків завжди мене сильно цікавила. Читаючи безліч совєтських українських видань, я був переконаний, що вона є вільною республікою в добровільному союзі і що вона має широку свободу для розвитку її мови, культури і народного побуту. У 1963 році з'явилася нагода, якої я прагнув роками — нагода вчитися в Україні. В серпні того року я виїхав до Києва, сподіваючись познайомитися з країною моїх предків, з її освітньою системою, кращою, я думав, як у нас в Канаді, і вивчати українську мову, літературу й історію у відомому Київському університеті ім. Шевченка". Але спостереження дійсности в Україні розвіяли мрії й ілюзії. „Поволі і з болем я почав усвідомлювати, що те, що я вважав за зразок справедливости, є в дійсності національним поневоленням найгіршого типу".

„Освіта в Україні" багатєтвом офіційних совєтських статистичних даних — 36 таблиць на цілу сторінку, не рахуючи великої кількости додаткових статистичних даних і таблиць, розкиданих у тексті книжки — є багатим джерельним довідником про освіту в Україні. Користуючись цими даними, цитатами з офіційних совєтських документів і видань, інформаціями, отриманими на місці, які, пише Коляска, він старанно перевіряв, і власними спостереженнями, автор книжки доводить б е з з аперечний факт колоніяльного стану української освіти і русифікаційної політики Москви в Україні й інших не-російських республіках та автономних областях СССР. „Ми мали чимало в минулому написаних еміґрантами, втікачами, колишніми комуністами й антикомуністами праць, які викривали совєтську політику. Але ще ніколи не мали ми такої удокументованої і незаперечної праці, як праця Коляски. На неї нема відповіді", — пише Вортінґтон.

Коляска починає свою працю з'ясуванням ленінської національної політики, яка обіцяє повні права національно - культурного розвитку всіх національностей СССР і боротьбу проти російського великодержавного шовінізму в рядах самої партії. Коляска ідеалізує Леніна, промовчуючи його імперіялістичну політику в боротьбі проти національно - визвольних рухів поневолених Росією народів включно з Україною. Зрештою, мета його праці доказати, що, згідно з совєтською конституцією й постановами партії, народи СССР мають право на вільний національний розвиток і що СССР має бути, згідно з постановою I-го з'їзду Рад в 1922 р., „добровільним об'єднанням рівних народів з рівними правами", включно з тим, що „кожній республіці ґарантоване право вільного виходу з Союзу".

З'ясувавши цифровими даними процес українізації і бурхливий розвиток українського культурного життя не тільки в Українській ССР, але й на інших українських етнографічних теренах СССР в 1920-их роках, Коляска змальовує ліквідацію українського культурного процесу Москвою, починаючи від арештування в 1930 р. українських культурних діячів і кінчаючи відомим хрущовським законом про право батьків „вибирати", якою мовою мають навчатися їхні діти в школі. І сталінська політика боротьби з „буржуазним націоналізмом" і хрущовський „лібералізм", що дозволяв „вільний вибір", підкреслює Коляска, були виявом врodженого російського шовінізму, який намагається добитися того, що колись намагалися добитися російські царі — повної русифікації неросійських народів. Різниця тільки в тому, що царі діяли відкрито, а московські комуністи роблять, прикриваючись облудними фразами про „братній союз працюючих мас усіх націй" і про „природнє зливання мов у соціялістичному суспільстві".

* John Kolasky, „Education in Soviet Ukraine", Peter Martin Associates; Toronto, Ont.

(Продовження буде)

Б. Гошовський

ЗА ФУНДАМЕНТИ УКРАЇНСЬКОГО ГАРВАРДУ

Ледве чи хтось з післявоєнної української еміґрації уявляв, що через 23 роки після війни в одному з найкращих університетів світу — в Гарварді, в ЗСА, буде створений інститут українських студій із катедрами мови, історії й літератури.

Так, поважне досягнення і оправданий ентузіязм. Це ж у 50-річчя Української Національно - Визвольної Революції, але при тому і в 50-річчя нового поневолення Москвою України здійснюється задум, який голосною мовою засвідчує існування української нації, її культури і її боротьби за своє державне буття. А цінною зброєю в цій боротьбі стає сьогодні власне українська наука, яка здобуває світові позиції й визнання.

Оправданий ентузіязм і оправдана жертвенність на фонд українських катедр — немає сумніву, що українське громадянство в ЗСА складе потрібні фонди, як складало досі мільйонові фонди на всякі наші будівлі і інші потреби.

Але чи тільки в фондах суть справи? Чи тільки вони забезпечують діяльність катедр на довгі майбутні роки? Чи дійсно ці катедри матимуть свою певну й тривку основу? Таке питання починає кружляти між нашим громадянством, таке питання уже, хоч тільки принагідно і несміливо, виринає на сторінках нашої преси.

І це питання буде, без сумніву, щораз частіше і щораз настирливіше вимагати відповіді.

На сторінках „Свободи" ч. 38, 1968, воно звучало: „Чи будуть студенти?" Відповідь проф. Пріцака була оптимістична, але таки без твердого обґрунтування. І не диво, бо він цього обґрунтування не може дати, — його може дати тільки українське громадянство.

Нам усім ясно: студент україністики не з'явиться сам отак, зневв'я і звідкілясь, — його мусить і мусітиме давати саме ж українське громадянство. І тут треба сказати: куди простіше й легше зібрати кілька мільйонів на університетські катедри, як мати хоч би кількадесят студентів, майбутніх професорів цих катедр. Студентів бо треба з важким і відповідальним трудом вирощувати - виховувати від самого малечку, впродовж багатьох років.

Отут і основна проблема українського світу в діяспорі — проблема української системи виховання в умовах життя - буття не в Україні, в умовах, в яких діють із своєю консеквенцією і метою виховні системи країн нашого поселення, в яких панує неукраїнський ж и т т євий стиль і лад.

Української виховної системи ми, по суті, не маємо від часу, коли впала княжа, а відтак козацька держава. За таку систему почало змагатися щойно Руське Товариство Педагогічне в Галичині за австрійської окупації, пізніше Українське Педагогічне Т-во Рідна Школа за польської окупації. В умовах московсько - царської імперії, а також під совєтським режимом про будь - яку українську виховну систему годі було й думати. І щойно тепер в діяспорі намагаємось ми її створити. Цінні, похвальні інтенції, а тим часом життя йде, поза Україною виростають нові покоління. Стараємося зберігати їх, виховувати, маємо успіхи, маємо й невдачі. Але набуваємо також цінний досвід. Успіхи радують, невдачі болять, однаково чи вони спричинені свідомо байдужою частиною „пристосуванців", а чи тиском фактів життя.

Виховати з української дитини свідомого і активного українця в обставинах неукраїнського світу, в неукраїнській виховно - навчальній системі — одне з найважливіших для нас завдань. Це завдання найлегше здійснювати у вирішальному періоді життя дитини — в дошкільному віці, поки вона перебуває майже виключно під виховним впливом матері - українки.

І ось надзвичайно цінний, але, на жаль, майже забутий нами історичний факт. В умовах московського царату в Україні постала своєрідна українська система виховання головно в дошкільному віці, правда, система не теоретично - педагогічна, але проведена з великим успіхом практично. Це не що інше, як велика, 500-сторінкова, із сотнею ілюстрацій хрестоматія української дитячої літератури, зладжена професором Олександром Лотоцьким - Білоусенком, відомим діячем у дореволюційному Петербурзі, пізніше міністром в Уряді УНР, нарешті професором Університету і керманичем У к р аїнського Наукового Інституту в Варшаві. Ця хрестоматія під назвою „Вінок" вийшла першим виданням у 1905 році в Петербурзі, другим — в 1911 році, а в часі української державности появилась 300-тисячним накладом. Перевидали її навіть большевики, очевидно, переробивши - зфальшувавши на свій лад. Вкінці видана вона була ще в Празі у чеському видавництві.

„Вінок" О. Лотоцького, поруч з „Молодою Україною" О. Пчілки і хрестоматією для дітей в-ва „Лан" у Києві, став основою отієї „сис-

(Закінчення на стор. 3-ій)

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редаґує: Д-р Михайло Данилюк

ВІДОМЕ І НЕВІДОМЕ ПРО ПІСТРЯКА

II

З досвіду відомо, що нема майже ні одної частини людського організму, на якій не міг би витворитись пістряк. Очевидно, деякі роди пістряка зустрічаються рідко, деякі доволі часто, одні з них більше злоякісні, а інші поширюються повільно. В деяких тканинах та органах пістряк витворюється частіше, як в інших.

Варто відмітити, що не скрізь, беручи до уваги географічні терени, ті самі пістряки ведуть перед серед злоякісних пухлин: дані виказують, що коли один рід пістряка домінує в якійсь частині світу, то в іншій він стоїть на дальшому місці. Щоб дати якесь уявлення про місця поставання пістряків та їх частоту, можна навести такі загальні дані з територій Північної Америки.

Найчастіше пістряк постає тут на шкірі, хоч більшість його видів є легкої форми. Далі йде пістряк грубої та прямої кишок, ще далі — пістряк шлунка, матиці, горлянки, простати, сечового міхура, легень, крови, щитовидної залози, підшлункової залози, жовчевого міхура, мозку і нервової системи, костей і суглобів, нирок, надниркових залоз, лімфатичної і кровоносної системи.

Частота випадків того або іншого пістряка — це справа відносна і залежить від того, яку групу людей за їх віком узяти. Одначе, треба пам'ятати, що найчастіше постає пістряк на шкірі, в грубій та прямій кишці, шлунку, грудях, легенях, матиці, простаті, сечовому міхурі та підшлунковій залозі.

Чому якраз у цих місцях найчастіше постає пістряк? Цього сучасна наука ще не з'ясувала. На цю тему, як і на тему постання пістряка взагалі, існують різні теорії.

Одна із старших теорій — це теорія подразнення, яка виходила із заложення, що місця, наражені на постійне подразнення, мають нахил продукувати пістряка. Одна з новіших теорій — це вірусова теорія, згідно з якою викликають різні роди пістряка дуже примітивні і малі віруси різних видів.

Поміж цими двома теоріями існує чимало інших, які радше одна одну доповнюють, а не виключають. Деякі дослідники вважають, що остаточною причиною постання пістряка є сума різних факторів, а серед них, правдоподібно, і вірус. На це вказують факти імунізаційних явищ при деяких видах пістряка, коли він зникає спонтанно або коли на нього не хворіють деякі люди.

Ось кілька прикладів, які викликають питання „чому?"

Чимало хірургів знають, що іноді, коли вони вирізують основну пухлину на кишці, метастази, себто малі розмноження цієї пухлини, зникають. Це не правило, але доволі часте явище. Чому?

Один дослідник натрапив на цікавого пістряка лімфатичної залози, який атакував дітей, але тільки в певній зоні центральної Африки, в місцях не нижчих, як 5 тисяч стіп над поземом моря, де температура ніколи не сходить нижче за 60 ступенів Фаренгайта. Чи справді цього пістряка викликає місцевий вірус і чи переноситься він комарями?

Експериментально вже переносять пістряка крови з одної тварини на іншу, і цим потверджуються здогади, що якийсь дрібний, ще не знаний організм переносить цю недугу.

Пістряк грубої кишки — це в ЗСА пістряк число один, але він дуже рідкий у країнах Центральної та Південної Америки, в Індії та Японії. Пістряк рота та горлянки дуже поширений в Індії та Індонезії, але рідкий в Англії та Північній Америці. Пістряк грудей дуже поширений в Німеччині, Англії та ЗСА, але рідкий в Японії та Східній Европі, зокрема в Україні. Ця недуга часто атакує шлунок людей в Японії, Східній Европі, але рідко в ЗСА і дуже рідко у В'єтнамі. Пістряк печінки дуже рідкий в Европі та Америці, але надзвичайно високий у деяких місцевостях Центральної Африки.

Досліджуючи причини постання пістряка, дослідники беруть під увагу харчі, клімат, загальну гігієну, контакт з різними хемікаліями і т. д., але одної, загальноохоплюючої відповіді не знаходять. Тому не дивно, що д-р Ендікот, директор Державного Інституту Дослідів Пістряка в ЗСА, недавно висловився, що пістряк — це не одна хвороба, а ціла родина хвороб, яка має ще багато нерозкритого, хоч чимало проблем уже вирішено, і вже незабаром можна буде проламати перші греблі до широкого лікування бодай деяких форм пістряка.

Чимало дослідників вже тепер схиляються до того, що пістряк — це недуга, яка заноситься в людський організм іззовні і розвивається при відсутності імунізаційної відпорности. Сюди враховують і такі причини, як куріння тютюну, вдихання чи споживання різних хемікалій з харчами, водою або й припадково. Але все ж уважають, що навіть при подразненні цими речовинами можна людину зберегти від пістряка засобом імунізації, себто витворенням у неї відпорности проти недуги. Чимало ентузіястів - дослідників вірить, що це вдасться осягнути в найближчих 10-15 роках.

Винайдення засобів охорони проти пістрякової недуги було б справді спасінням мільйонів людей.

Чи ж є у наші часи хоч будь - яка захорона проти цієї недуги? Безперечно, є, хоч в обмеженій формі. Це — своєчасна перевірка стану здоров'я, виявлення перших симптомів пістряка і його раннє лікування. Ось ці-сі проблеми і хочемо в наступній статті торкнутись.

(Далі буде)

О. Генрі

ДЕНЬ ВОСКРЕСІННЯ

(2)

Денні перейшов свою вулицею до евню, а потім завернув на північ і пішов у самий центр тієї місцевости, де панував Великдень, — сучасний Великдень, прибраний у нові, яскраві шати. З високих, пофарбованих під бронзу, цегляних церков долітали з хорів радісні співи антифонів. Широкі пішоходи виглядали немовби живі квітники з рухомими квітами, — так вам здавалося, коли ви дивилися на дівчат у великодніх сукнях. Чоловіки з гортензіями в петельках творили традиційне тло. Діти несли в руках лілеї. Вікна домів аж рябіли найкращими з утворів фльори.

На розі, в мундурі, у білих рукавицях і з червоними від миття вухами стояв бляхою до пішоходу полісмен Корріґен. Денні його знав.

— Чому буває Великдень, Корріґен? — запитав він. — Я знаю, що він буває у першу повню після того, як місяць зійде сімнадцятого березня, — але чому це так? Що це є: справжнє релігійне свято, чи губернатор з політичною ціллю наказує всім святкувати цей день?

— Великдень святкують щороку, — вирік Корріґен з таким поважним виглядом, ніби він був п р и н а й м н і політичним комісаром. — Звичай цей властивий Ню Йоркові та його околицям, аж до Гарлему. Іноді приходиться, з огляду на скупчення народу, викликати поліцію навіть на Сто Двадцять П'яту вулицю. На мою думку, це святкування не має політичного характеру.

— Дякую! — сказав Денні. — А ще ось що: скажіть, ви ніколи не чули, щоб людина скаржилась на гіпопотамів? Звичайно, твереза, я хочу сказати ...

— Пам'ятаю, що одному типові верзлися морські черепахи, — замислено промовив Корріґен, — але про грубших тварин не чував. Та й черепахи ці були викликані денатуратом.

Денні задумався. На ньому лежав тяжкий подвійний обов'язок одночасно відсвяткувати і неділю і ще якесь свято на додаток.

І Денні заходився веселитись, зціпивши зуби.

Родинна кафетерія Дюґена була відкрита, і Денні вирішив зробити весні поступку і випити склянку пива. Він сів у задній кімнаті, темній і вогкій, з укритою лінолеумом підлогою, але думки його все ще крутилися довкола сенсу весняного свята.

— Чуєш, Тіме, — сказав він кельнерові, — чому це буває Великдень?

— Мене не набереш! — відповів бувалий в бувальцях Тім, хитро підморгнувши оком. — Це що — новий анекдот? Відчалюй! Кланявся тобі такий самий дурень, як ти.

Вийшовши від Дюґена, Денні пішов назад у східню частину міста. Квітневе сонце збуджувало в ньому якісь невідомі й незрозумілі відчуття. Він замислився над своїм станом і вирішив, що вся справа в Кеті Каплон. Однак, діягноза його була помилкова.

Недалеко її дому, на евню Ей, він зустрів її саму. Вона йшла до церкви. На розі побачила його, і вони привіталися.

— Гелло! Який ти причепурений, та тільки сумний! — сказала Кеті. — Що сталося? Ходім разом до церкви, та розвеселись трохи.

— А що буде в церкві? — спитав Денні.

— Таж сьогодні Великдень! Я чекала до одинадцятої, все думала, що ти прийдеш.

— А який сенс в цьому самому Великодні, Кеті? — похмуро спитав Денні. — Ніхто, мабуть, не знає.

— Ти, здається, осліп зовсім! — з досадою сказала Кеті. — Адже ти навіть не глянув на мій новий капелюшок. І на спідницю також. Ех, ти! Великдень, це — коли дівчата вбираються в нові сукні. Дурненький! Підеш зі мною до церкви?

— Піду, — сказав Денні. — Якщо вони там влаштовують цей самий Великдень, то вони зобов'язані якось пояснити його. А новий капелюшок — просто розкіш! Дуже гарно виглядають ці зелені троянди!

У церкві проповідник стукав у серця пастви, але цим разом не бив кулаками по катедрі. Він говорив скоромовкою, бо поспішав додому, щоб завчасно пообідати з нагоди свята. Але він знався на своїй справі. В його проповіді раз-у-раз повторювалось слово: воскресіння. Не творення наново — а нове життя, що виникає з попереднього. Та на шостій лаві, рахуючи від катедри, сиділа дівчина в надзвичайнім капелюшку, оздобленому зеленими трояндами. Всі дивились на неї.

Вийшовши з церкви, Денні сповільнив ходу на розі, а Кеті спинилась, і в її небесно-блакитних очах промайнув вираз досади.

— Вступиш до нас? — запитала вона. — А втім, не турбуйся за мене. Я дійду й сама. У тебе, певно, якісь серйозні думки в голові. Гаразд. Якось зобачимось, містер МекКрі.

— Я прийду в середу ввечері, як завжди, — сказав Денні, і з цими словами обернувся і перейшов на протилежну сторону вулиці.

Кеті також пішла, і троянди на її капелюшку обурено кивали одна до одної.

Пройшовши дві вулиці, Денні спинився. Він став на самім розі, біля тумби і засунув руки в кишені. Обличчя його було нерухоме, як у статуї. Десь в глибині душі заворушилось у нього щось ще незнане, ледве відчутне, але гостре й радісне. Одначе, природня грубість, незвичка до тонких відчувань не дали йому розпізнати це почуття. Воно було тендітніше, як квітневий день, знесліше, як звичайна чуттєвість, чистіше й глибше, як кохання до жінки, — бо воно щойно дало йому силу відірватися від зелених троянд та блакитних оченят, під чаром яких він перебував уже цілий рік. Але Денні не знав, що ділось у його душі. Проповідник, який поспішав додому на обід, говорив йому про це, але Денні не мав лібретта, що допомогло б йому стежити за квапливою і одноманітною мовою. Одначе, проповідник сказав в е л и к у правду.

Нараз Денні ляснув себе рукою по стегні і голосно й хрипливо вигукнув від захоплення.

— Гіпопотами! — крикнув він до стовпа надземної залізниці. — Вгадав! Нехай мені очі вилізуть, коли я не збагнув, нарешті, куди він нагинав! Гіпопотами! Таж хіба після цього вистачить у мене духу їхати на Бронкс у парк? Ось уже рік, як він останній раз про це чув, та й то не дуже помилився. Ми спинилися були на 469 році до нашої ери, а це — наступний розділ. Ну, здається, і коневі тяжко було б здогадатись, чого він хотів!

Денні сів у вагон надземної залізниці, переїхав увесь центр міста і спинився в маленькому мешканні, яке він оплачував своєю працею.

Старий МекКрі все ще сидів біля вікна. Його погасла люлька лежала на підвіконні.

— Це ти синку? — спитав він.

Денні відразу розлютився, як то буває з брутальними людьми, що збираються зробити добре діло і що їх застукано на „місці злочину".

— Хто платить за мешкання і за їжу в цьому домі? — зі злобою відрубав він. —

(Закінчення на стор. 3-ій)

27 КВІТНЯ У НЮ ЙОРКУ — ПАРАДА ЛЬОЯЛЬНОСТИ І УКРАЇНСЬКА МАНІФЕСТАЦІЯ БІЛЯ ОН. 28 КВІТНЯ — ВЕЛИКА МАНІФЕСТАЦІЯ БІЛЯ ПАМ'ЯТНИКА КОБЗАРЕВІ У ВАШИНГТОНІ: ДЕНЬ СОЛІДАРНОСТИ З УКРАЇНСЬКИМ НАРОДОМ. НА ЗАКЛИК СЕКРЕТАРІЯТУ СКВУ І ЕКЗЕКУТИВИ УККА ВІДГУКУЮТЬСЯ ВСІ УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ В ЗСА. В ІНШИХ КРАЇНАХ ВІЛЬНОГО СВІТУ — УКРАЇНСЬКІ МІТИНГИ, МАНІФЕСТАЦІЇ, ВІЧА В ОБОРОНІ ПРАВ УКРАЇНИ

ВІЧА, ПРОТЕСТАЦІЙНІ МАНІФЕСТАЦІЇ І ЗБОРИ 28 КВІТНЯ ВІДБУДУТЬСЯ ПО ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАДАХ У ЗСА

Ню Йорк. — У попередніх днях „Свобода" публікувала короткі відомості про підготову до гідного проведення Дня солідарности з українським народом, у неділю 28 квітня, і подекуди в суботу 27-го, в багатьох містах Америки, де скупчені українці та американці українського походження. За останній день до Канцелярії УККА надійшли листовні і телефонічні повідомлення про активну підготову до Дня солідарности ще в таких місцевостях і містах, як Ню Гейвен, Конн., Дітройт, Міш., Міннеаполіс, Мінн., Піттсбург, Па., Гартфорд, Конн., Бостон, Мас. Головна підготовна праця провадиться з рамени місцевих Відділів УККА та централь українських установ, товариств і організацій. Шляхом листів від багатьох родичів та заходами Об'єднання Жінок ООЧСУ — про 28-ме квітня, як День солідарности з українським народом, повідомлені українці — вояки Американської Армії у В'єтнамі, безпосередні борці проти комуністичного загарбника. Вістки про підготову до 28 квітня на місцях продовжують надходити до Канцелярії УККА в Ню Йорку. Американська преса в м. Пассейк повідомила, що заплянований українцями протестаційний похід вулицями аж до парку ім. Тараса Шевченка та політичне віче в обороні України.

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ АКТИВНО ГОТУЮТЬСЯ ДО 28-ГО КВІТНЯ

Ню Йорк. — З Канцелярії УККА інформують, що вже залагоджені всі справи, пов'язані з великою українською маніфестацією у Вашингтоні біля пам'ятника Т. Шевченкові у неділю 28-го квітня, о 1-ій год. дня. З Філядельфії, де створено спеціяльний Комітет, маніфестанти від'їдуть поїздом, автобусами та приватними автами, з Ню Йорку учасники маніфестації від'їдуть винайнятими автобусами, в тому з-під УНДому і Дому ООЧСУ, та приватними автами. Побажано, щоб організації, товариства і установи мали з собою не лише прапори, а й вінки для покладення їх перед пам'ятником Співця свободи і незалежности України. Маніфестація у Вашингтоні, про плян якої подамо докладні відомості в наступних числах „Свободи", розпочнеться точно о 2-й г. дня. Очікується прибуття мас українців з усіх довколишніх міст, про що вже надходять письмові і телефонічно зголошення до Канцелярії УККА. Маніфестація за права українського народу розпочнеться біля Кобзаря спільною молитвою. Крім двох американських промовців, із словом виступить найвидатніший сучасний український письменник за кордоном Улас Самчук. У короткій мистецькій частині візьме участь хор „Прометей", виступить також актор-рецитатор Пінот - Рудакевич. На Маніфестації будуть схвалені Резолюції в обороні Прав Людини і прав українського та інших поневолених народів, з оскарженням большевицької Росії в злочинах проти людини і народів. Резолюції будуть негайно переслані до ОН та на Світову Конференцію Прав Людини в Тегерані, яка саме того дня розпочне свою працю. Майстром церемонії біля пам'ятника геніяльному синові України Тарасові Шевченкові буде екзекутивний директор УККА п. Й. Лисогір. Маніфестація триватиме дві години: від 1-ї до 3-ї г. по полудні. До Вашинґтону масово прибудуть українські молодечі організації, членки СУА, ОЖ ООЧСУ та ін. організації СФУЖО, члени комбатантських та ін. організацій, громади з довколишніх міст у районі Вашинґтону. Для тих, які прибудуть особовими автами, подаємо адресу місця пам'ятника Тарасові Шевченкові: площа знаходиться в трикутнику між вулицями „Пі" і 22-23-ою вулицями „Пі". На маніфестації буде присутній кореспондент Еспанського Національного Радіо, Мадрид, для передання вісток в Україну, а також можливо представники інших радіостанцій, крім американських кореспондентів для преси й телевізії.

ПАРАДА ЛЬОЯЛЬНОСТИ І УКРАЇНСЬКА МАНІФЕСТАЦІЯ БІЛЯ ОН

Молодечі Організації в Ню Йорку — Пласт, СУМ і Студентська Громада, — на спільному засіданні 16 квітня постановили взяти зорганізовану участь в Параді Льояльности 27-го квітня в Ню Йорку. Збірка в уніформах, з прапорами та відповідними транспарентами об одинадцятій г. ранку на 35-й вулиці Захід, біля 5-ї авеню. Там збираються всі учасники. Похід вийде з 37 вул. по 5-й авеню до 52-ї вулиці, де українські колони молоді і старших організовано завернуть на 2-гу авеню і звідти похідними колонами вирушать до Будинку Об'єднаних Націй — для масової демонстрації проти переслідування імперіялістично - шовіністичною Росією українських діячів культури і проти колоніяльного стану 46-мільйонового українського народу в СССР. Демонстрація біля ОН розпочнеться точно о 2-й г. дня, тож на ту годину мають прибути всі, хто не братиме безпосередньої участи в Параді Льояльности. Під час Української Маніфестації біля ОН будуть схвалені Резолюції і текст телеграми для Міжнародної Комісії Людських Прав у Тегерані, від імени Українського Конґресового Комітету, як політичного репрезентанта української мільйонової спільноти в ЗСА. Під час Маніфестації, спеціяльна делеґація передасть Секретаріятові ОН Меморандум УККА та відповідні матеріяли для Міжнародної Конференції Прав Людини в Ірані. До складу делеґації входять: екзекутивний віцепрезидент УККА п. Йосип Лисогір, голова Відділу УККА - Ню Йорк адв. Роман Гуглевич, по два представники від Пласту і Спілки Української Молоді Америки та Маршал українських колон на Параді Льояльности адвокат Волтер Стек. З огляду на вагу політичних рішень на Маніфестації біля ОН, прохається прибути туди священослужителів усіх українських Церков, комбатантів, діячів науки і культури, членів усіх товариств і організацій. Запропонований Секретаріятом СКВУ і повністю підтриманий українцями у всіх вільних країнах світу День солідарности з українським народом у його боротьбі за волю повинен зразково-велично мати свій переддень у Ню Йорку, в суботу 27 квітня. Після Паради Льояльности і Маніфестації біля ОН тисячі українців зможуть особисто точно домовитись про час, місце та кращі засоби транспорту до Вашинґтону вранці наступного дня, 28 квітня. Молодечі організації, як уже повідомлялось, винаймають для цього автобуси. Закликається всіх до масової участи в обох маніфестаціях, — Україна також нарешті повинна мати свій Великдень.

КАНЦЕЛЯРІЯ УККА ЗАКІНЧИЛА РОЗСИЛАННЯ МАТЕРІЯЛІВ

Ню Йорк. — Як поінформував директор Канцелярії УККА мгр. Іван Базарко, у суботу 20 квітня працівники Канцелярії закінчили основну висилку всіх матеріялів до Відділів та Центральних організацій. Вислано: англомовний заклик-листівку УККА до американців та інших співгромадян з проханням підтримати „День солідарности з українським народом", боротьбу України за свої людські і національні права і 16 сторінкову кольорову англомовну брошуру про нищення комуністичною Росією людських прав в Україні, з багатьма портретами в'язнів, у тому В. Чорновола, С. Караванського, М. Масютка, Ю. Шухевича, М. Зваричевської та багатьох ін., їх біографіями й відомостями про незаконні судові процеси, з уривками голосів світової преси про події в колоніяльній УССР. Розіслано три проєкти телеграм англійською мовою, з адресою в Ірані, куди треба надсилати протестаційно - викривальні телеграми і резолюції проти російсько - большевицького окупанта; розіслано українськомовний проєкт резолюцій з нагоди Дня солідарности з українським народом, проголошеним Секретаріятом СКВУ та чотирикольорові пам'ятково - пропаґандивні жетони, ціною в 1 доляр, з зображенням мапи України й емблеми ОН в Рік Прав Людини, і написом англійською мовою: „Рік Прав Людини", 1968, Спиніть совєтсько-російське переслідування в Україні!" До всіх українських радіогодин і радіопрограм на території ЗСА Канцелярія УККА розіслала спеціяльну 4-хвилинну програму під наг. „28 квітня — день солідарности з українським народом", для якнайширшого використання. Якщо є змога на місці, — побажано, щоб ту програму після перекладу було передано й англійською мовою.

ВАЖЛИВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ КАНЦЕЛЯРІЇ УККА

Ню Йорк. — Місцевості, які не диспонують промовцями на 28 квітня, мають негайно телефонічно повідомити Головну Канцелярію УККА: (212) WA 4-5617 і тоді вони поспішною поштою одержать 15-хвилинну доповідь українською мовою на тему Для солідарности з українським народом. Доповідь написана українською мовою, для прилюдного читання перед обговоренням і схваленням Резолюцій. У великих містах, які не мають власного доповідача, місцеві Відділи УККА мають негайно телефонічно звернутись до Централі УККА для надіслання доповідача — за обопільним порозумінням.

ДЕНЬ ВОСКРЕСІННЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Що я, не маю права вийти, чи що?

— Ти добрий син, — зідхнувши, сказав МекКері. — Уже вечір.

Денні підійшов до полиці і взяв з неї книжку з тисненим золотом написом: „Історія Греції". На ній грубим шаром лежав порох. Він поклав її на стіл і знайшов сторінку, заложену папірцем. Потім кашлянув так, що стіни затряслись, і спитав:

— Ти, значить, хотів, щоб тобі прочитали про гіпопотамів?

— Чи вірно я чув, що ти взяв книжку? — сказав старий МекКрі. — Багато довгих місяців минуло від того часу, як ти мені читав уголос, мій хлопчику. Не знаю, чому, але мені дуже сподобались ці самі греки. Ти там спинився на одному місці. Алеж гарно надворі, синку. Піди погуляй і відпочинь від роботи. Я звик до свого стільця біля вікна і до своєї люльки.

— Ми спинились на Пел... Пелопонесі, а не на гіпопотамах, — сказав Денні, ніби не чуючи батька. — Там почалася війна. Вона тривала щось із тридцять років. У заголовку сказано, що якийсь чоловічина, на прізвище Филип Македонський, став у 338 році до нашої ери господарем над усією Грецією, бо виграв битву під Херон... Херонією. Я прочитаю про нього.

Цілу годину слухав старий МекКрі, заклавши руку за вухо, увесь захоплений історією Пелопонеської війни.

Нарешті, він підвівся і навпомацки підійшов до дверей у кухню. Місис МекКрі різала холодне м'ясо на тоненькі скибочки. Вона підняла голову. З очей старика збігали сльози.

— Чи чуєш ти, що наш синок читає мені вголос? — спитав він. — Кращого сина не знайдеш удень з вогнем. Наче мої очі повернулися до мене.

Після вечері він сказав Денні:

— Яку мені радість приніс Великдень! А тепер піди до Кеті. Тобі треба трохи розважитись.

— Хто платить за мешкання і їжу в цьому домі? — сердито сказав Денні. — Хіба я не маю права залишитися в ньому?... Після вечері треба ще прочитати про Корінтську битву в 146 році до нашої ери, по якій, як сказано, Греція стала про... провінцією Римської імперії. Чи я вже нічого не значу в цьому домі?

Переклав В. С-ко

ЗА ФУНДАМЕНТИ УКРАЇНСЬКОГО ГАРВАРДУ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

теми виховання", яку проводили українці до першої світової війни.

І оцю велику, розкішно ілюстровану хрестоматію, передусім першу її частину для дітей дошкільного віку, заплянувало ОПДЛ зараз після війни видати в Німеччині. Про цю хрестоматію воно заговорило широко і в пресі і в своїх бюлетенях і на терені ЗСА і Канади, про цю хрестоматію вислало десятки листів до різних наших, передусім фінансових установ. Минуло двадцять років, але хрестоматія так і не появилася, бо ОПДЛ як не мало, так і не має фондів, а наші установи і загал громадянства не реагують на всі заклики.

Хрестоматію О. Лотоцького видало було вперше „Благотворительное Общество" в Петербурзі, засноване 1898 р. під такою замаскованою московською назвою. Це українське видавництво мало сотні членів із різних губерній. Сьогодні у вільному світі ми не мусимо маскуватися під чужою назвою — можемо вільно й славно створити поважне видавництво дитячої літератури.

***

Університетські катедри в Гарварді — яка ж цінна справа, але чи дійсно будована від фундаментів?

Майбутнього студента треба виховувати вже сьогодні, від самого малечку, в родині, в українській хаті. Але не вимагаймо від матері плянового і повного українського християнсько - національного виховання, не давши їй у руки основної книги — дошкільної, а далі шкільної хрестоматії, так, як дав її під московською окупацією своїм славним „Вінком" О. Лотоцький - Білоусенко.

І коли навіть пізніше дитина в неукраїнській школі, в неукраїнському середовищі розгубиться, а може й загубиться, то напевно згадуватиме оті з уст матері почуті українські казки, вірші та пісні, згадуватиме оту чарівну українську книгу. А коли дізнається про таку цінність-позицію, як інститут українознавства в славному Гарвардському університеті, то рішиться стати не тільки його студентом, але й науковцем - україністом.

СЕНАТ ЗАКІНЧИВ ПРАЦЮ В СПРАВІ ВИДАТКІВ на Комісію Атомової Енергії та затвердив рішення Палати, згідно з яким на видатки цієї Комісії схвалено 2.6 більйона долярів у фінансовому році, який починається 1-го липня 1968. Сенатсько - Палатна Комісія Атомової Енергії зменшила на 293 мільйони дол. ту суму, якої вимагав президент Джансон. Скасовані видатки призначені були на невійськові цілі. Зі схвалених 2.6 більйона дол. 60 відсотків призначені на військові цілі, як напр. продукція атомової зброї. Комісія додала 8.5 мільйона дол. на продукцію реакторів для кораблів фльоти.

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими що в п'ятницю, 19-го квітня 1968 року помер несподівано

бл. п.
ОСИП ПОДОЛЯК

народжений 6-го січня 1913 року у Вербиці, Ходорівщина, бувший хорунжий 1-ої Української Дивізії, активний громадянин і щедрий жертводавець на українські народні цілі.

ПОХОРОН відбудеться в середу, 24-го квітня 1968 р. о год. 9:30 рано з похоронного заведення Говен при 233 Сомерсет Стріт в Ню Брансвік, Н. Дж. до української католицької церкви Рождества Пречистої Діви Марії при 80 Лівінгстон Евеню в Ню Брансвік та на український цвинтар у Бавнд Бруку, Н. Дж.

Покійний полишив у смутку дружину Катрусю, сина Ігоря, брата Андрія та ближчу і дальшу родину на Україні і в Америці.

Родина МИХАЙЛА і МАРІЇ СЛОБОДЯН

В ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ НЕВІДЖАЛУВАНОЇ СМЕРТИ мого Незабутнього ЧОЛОВІКА

бл. п.
д-ра ОЛЕКСАНДРА ПЛІТАСА

буде відслужена
ПАНАХИДА
ЗА СПОКІЙ ЙОГО ДУШІ
в неділю, 28-го квітня 1968 р.
о год. 1-ій по пол.
на місці Його Вічного Спочинку на Українському Цвинтарі в Бавнд Бруку, Ню Джерсі.

ДРУЖИНА

Замість квітів на могилу
сл. п. проф. Б. ЗАГАЙКЕВИЧА
бувші Учні і Знайомі зложили на

Кат. Університет у Римі: о. мітр. Дмитро і д-р М. Савки 25 дол.; НТШ (ЗСА): Головна Управа Організації Оборони Лемківщини 25 дол.; НТШ (Сарсель): Я. Оцудляк 5 дол.; на церкву і культурно-харитативні цілі Перемишля: о. В. Івашко 28 дол., В. Зелес 15 дол., С. Д. Голик 8 дол.; по 10 дол.: В. О. Козак, В. Савка, М. Ковальчин, М. Жук, О. С. Домарацький, М. М. Крижанівський, Р. Рейнарович, А. Криницький; по 5 дол.: М. Захарясевич, А. Р. Слиш, Р. Грабець, П. Полянський, С. Микита, М. Перейма, С. Барановська, І. Смолій, д-р А. Наклович, О. В. Плятош. І. Саламаха 2 дол. Разом 238 дол. Включаючи попередні три листи, разом на мої руки 85 осіб жертвувало суму 1,030.00 дол., в тому на НТШ (ЗСА) 168 дол., Кат. Універс. у Римі 125 дол., УВАН 115 дол., НТШ (Сарсель) 45 дол., Інвалідів 30 дол., Кат. Українознавства 10 дол., на фонд Перемишля 484 дол., на вінок 53 дол. Всі гроші вислано по призначенні, крім грошей на Церкву і культ.-харитат. цілі Перемишля, які ждуть відборця. Крім того на інші оприлюднені листи жертвувало 30 осіб 247 дол., так що загально пожертви дали суму 1,277.00 дол.

На цьому вважаю свій обов'язок закінченим. Складаю щиру подяку колишнім Учням і Знайомим за пожертви і звеличення пам'яті нашого св. п. професора Б. Загайкевича. Нехай Всевишній Господь нагородить Вас сторицею, а Покійного оселить там, де всі праведні спочивають.

АНДРІЙ БУК
Бувший учень

У всякого своя доля . . .

НЕЩАСЛИВІ ВИПАДКИ

Зі зростом засобів комунікації, зокрема кількости авт на американських шляхах, дуже збільшуються нещасливі випадки, а з ними важче й легше пошкодження тіла й здоров'я, а то й смертности. Статистика смертности за 1966 рік виявила жахливу правду: на сто людей, які вмирають, сім вмирає внаслідок нещасливих випадків, з чого більше, як половина, в автомобільних катастрофах. Ще двадцять років тому на сто осіб внаслідок автових випадків вмирало кругло дві особи, а сьогодні чотири, отже двічі стільки. Коли зважити, яке велике жниво смертности спричинює старість, хвороби серця, мозку, обігу крови й рака, тоді сім відсотків смертности внаслідок нещасливих випадків становить величезний процент смертности.

Цього не усвідомлює собі пересічна людина. Коли б вона собі з цього здавала справу, тоді вона більше береглася би від випадків, на переповнених шляхах і деінде. Беручи до уваги, що від випадків все ж таки оберегтися не можна, вона забезпечувалася б бодай перед господарськими наслідками наглої й несподіваної смерти. Ця смерть тим трагічніша, що приблизно сорок відсотків смертности від випадків припадає на молодь до 24-го року життя, отже на час, коли ніякі інші причини смертности ще їй не загрожують, і коли людина сподівається, що має перед собою ще довгий життєвий шлях.

Ці числа, які нам подає статистика, ілюструє ще більш вимовно саме життя. Ось один з недавніх випадків. Ще розмірно молода людина, у своїх п'ятидесятих роках, яка мешкає на границі нюджерського й пенсилвенійського стейтів, щодня доїжджала автом до праці у Філядельфії. Належала вона до найобережніших автоводіїв, ніколи не рискувала ані зашвидкою їздою, ані не переступала комунікаційних приписів. Але інші це роблять. Коли недавно, одного лютневого ранку, ця особа прибула вже щасливо до самої Філядельфії, на роздоріжжі наїхало на неї в повнім, недозволенім розгоні, авто, ведене молодим водієм й повністю розторощило авто нашого земляка, а його самого, крізь вибиті із завіс автові двері, викинуло на брук та знівечило його до тієї міри, що похоронні обряди відбувалися при закритій домовині. І ось ніщо не допомогла йому його власна обережність; чужа необережність забрала в нього життя, а його дружині й доні, мужа й батька, і то в силі віку, нагло, несподівано, на що ні він ні його рідні не були приготовані.

Під одним оглядом покійний був приготований на таку нечайну смерть. Бувши реальною людиною, він знав, що випадки, зокрема автові, коштують Америку вдесятеро стільки, скільки коштують її жертви всіх воєн, які вона досі вела. Тому покійний на чотири роки перед смертю, мавши поважне життєве забезпечення, окремо забезпечився на високу суму виключно на випадок акцидентової смерти. І хоч нещадна смерть забрала його з посеред його родини, з працьовитого й повного надій і плянів життя, то все ж залишив він поважну суму забезпечення, яка дуже облегшила, бодай під господарським оглядом, долю його рідних після його ненадійного відходу з цього світу. Обережність в користуванні овтовою комунікацією відповідала його обережності в плянуванні майбутности своєї родини на всякий випадок долі.

Та скільки в нас таких обережних людей? Американська асекураційна статистика подає, що акцидентове забезпечення з року на рік дуже збільшується, то воно ще не прийнялося серед українського громадянства, яке лише поволі починає з нього користати. Говорять про це звіти Українського Народного Союзу, який ввів цей новий, модерний й дуже дешевий рід життєвого забезпечення щойно перед кількома роками. Можна придбати його на поважну суму дослівно за центи, то з нього користає розмірно небагато українців, і тому стільки в нас родин, які внаслідок наглого випадку розбиваються, чи мусять зрезигнувати зі своїх життєвих плянів, часто навіть з доброго виховання та вищої освіти тих, що найдорожчі для них, своїх дітей. Може приклад покійного, дбалого за свою родину, доведе до поважної застанови тих, які ще не придбали акцидентового забезпечення. За час свого забезпечення він вплатив кількадесять долярів вкладок, а його родина дістала по нім у спадку грубі тисячі. Бо така є природа життєвого забезпечення й така благословенна її суспільна роля. Треба тільки з неї користати.

Я. П.

ЗГОЛОШУЙТЕСЬ НА АВТОБУСИ ДО ВАШИНГТОНУ

Ню Йорк. — Комітет Об'єднаних Організацій Ню Йорку, Відділ УККА, прохає громадян зголошуватись на спеціяльні автобуси до Вашингтону, на Українську Маніфестацію біля пам'ятника Т. Шевченкові у неділю 28 квітня. Подорож у дві сторони коштує лише 10 дол. Автобуси відійдуть о 6:30 ранку від Українського Народного Дому на 2-й авеню; з Вашингтону від'їдуть до Ню Йорку о 5, або 5:30 по полудні, щоб найдалі на 10 вечора бути вже вдома. Зголошення тільки до четверга увечорі приймають „Арка" і „Самопоміч". Подаємо для тих, що бажатимуть зголоситись телефонічно, їхні телефони: „Арка" GR 3-3550; „Самопоміч" SP 7-1336. Просять зголошуватись, не відкладаючи, щоб так устатити кількість винайманих автобусів.

БАЛТІМОР ГОТУЄТЬСЯ ДО МАНІФЕСТАЦІЇ У ВАШИНГТОНІ

Згідно з закликом Централі УККА, Балтіморський Відділ УККА, що його очолює Володимир Чорнодольський, поробив заходи, щоб українці м. Балтімору взяли масову участь у Маніфестації „День Солідарности з Українським Народом", що відбудеться у Вашингтоні 28 квітня 1968 р. Організується поїздку учасників маніфестації (5 автобусів) до Вашингтону. Участь зголосили такі організації: ОбВУА, ООЧСУ, Пласт, СУА, СУМА.

Трудо заповідає зміну в канадійській закордонній політиці

Оттава. — П'єр Еллiотт Трудо, який за кілька днів має стати канадійським прем'єром, заповів велику зміну в закордонній політиці Канади. Він заповідає, що старатиметься дещо ізолювати Канаду від тих всіх міжнародних зобов'язань в Европі й Азії, які тепер тяжать на його країні. Але П. Е. Трудо говорить про національну-державну оборону в рамках Північної Америки, твердячи, що це не є ані якась ізоляція Канади від світу ані не віддання її під панування ЗСА. Новий ліберальний прем'єр, який перебере владу від прем'єра Лестера Б. Пірсона, плянує скасувати довготермінові міжнародні зобов'язання Канади та розбудувати справедливе вільне суспільство, яке жило б в добробуті. В закордонній політиці Трудо плянує такі зміни: 1. Забрати з Европи 11.000 канадійських вояків і летунів, що коштує річно $149 мільйонів. 2. Зредукувати канадійські зобов'язання в справі втримання миру в світі. 3. Нав'язати взаємини з латиноамериканськими державами і, можливо, стати членом Організації Американських держав. 4. Відтягнути Канаду з орбітів впливів Вашингтону і Лондону та скріпити зв'язки з державами, які обороняють волю, свободу і мир. 5. Нав'язати приязні взаємини з Францією, хоч тепер є напруження між цими державами, та визнати Комуністичний Китай, якщо це може статися без викинення Національного Китаю з Об'єднаних Націй.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Розшуки

РОМАНА ЄНДРУЩУК
з Михалевичів зі Львова, пошукує брата **ЛЕВА МИХАЛЕВИЧА** та просить знайомих і друзів відізватись на понижчу адресу:
Romana Jendruszczuk
71200 Haellefors
Berjdahlwaegen 13
Sweden

ТАРЗАН, ч. 5985. Все для реклями!

BEFORE THE SEARCH PARTY GOT UNDER WAY, ZUKOFF TOOK TIME TO WRITE A CABLEGRAM.
THEN HE INSTRUCTED A NATIVE RUNNER. "GET THIS TO NAIROBI AS FAST AS YOU CAN--'
"I WANT HOLLYWOOD AND THE WHOLE WORLD TO KNOW THAT IVY VINES IS MISSING!'

Поки вирушила в дорогу партія, щоб шукати Айві, Зукофф використав час, щоб написати каблеграму.

А тоді він повчив тубільчого бігуна. — Занеси це до Найробі якнайшвидше . . .

— Я хочу, щоб Голливуд і цілий світ знав, що Айві Вайнс зникла!